

Novela rozpočtových pravidel

METIS Praha, spol. s r.o.
31.12.2012

Od 1.1.2013 vstupuje v účinnost novela zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, na jejíž přípravu a pohyb v legislativním procesu jsme v průběhu právě uplynulého roku opakovaně upozorňovali. Zákon novelizující rozpočtová pravidla nese číslo 501/2012 Sb. a byl oficiálně rozeslán v částce Sbírky zákonů č. 188 dne 30.12.2012.

Centrální správa státních financí

Hlavním mottem celé novely je centrální správa finančních prostředků státu, které je věnována většina bodů novely. Řada dílčích rozpočtových evidencí je nahrazena centrálním rozpočtovým systémem. Kromě tohoto ústředního motivu dochází ještě k několika dalším změnám.

Programové financování

Definice Programu v § 12 odst. 1 rozpočtových pravidel se od ledna 2013 vrací ke znění účinnému v období od 1.3.2008 do 29.12.2011, tj. systém programového financování se bude týkat toliko pořízení či technického zhodnocení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, nikoli již jeho údržby a oprav a nikoli pořizování drobného dlouhodobého majetku (hmotného i nehmotného).

Zpřesnění formulace o maximálním odvodu za porušení rozpočtové kázně

Formulace § 44a odst. 7 byla změněna tak, aby bylo zřejmé, že pro účely stanovení maximální možné částky odvodu za porušení rozpočtové kázně se vyplacenou dotací rozumí dotace skutečně vyplacená jejímu příjemci ke dni porušení rozpočtové kázně. Ustanovení posiluje právní jistotu příjemců dotací ze státního rozpočtu: do výše odvodu za porušení rozpočtové kázně nelze zahrnout částky, které byly v rozhodnutí přislíbeny, ale do okamžiku porušení rozpočtové kázně nebyly příjemci vyplaceny.

Detailnější informace uvádíme v členění dle právní povahy subjektů, kterých se primárně dotýkají:

Veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce

Podřízení příjmových účtů veřejných vysokých škol a veřejných výzkumných institucí státní pokladně

Veřejné vysoké školy a veřejné výzkumné instituce si musí do 1.4.2013 zřídit u ČNB účty určené k příjmu dotací, návratných finančních výpomocí, příspěvků a podpor ze státního rozpočtu. V přechodném období leden až březen 2013 jim dotace, příspěvky a podpory ze státního rozpočtu budou poskytovány na jejich dosavadní účty vedené u bank, po skončení tohoto přechodného období již jedinečně na účty u ČNB.

Účty vedené u ČNB jsou podřízeny státní pokladně, tj. podléhají správě Ministerstva financí. To může za nepříznivých okolností omezit suverenitu VVŠ a VVI v nakládání s jejich finančními prostředky.

Veřejné vysoké školy a veřejné výzkumné instituce mají právo převést své prostředky z účtů v ČNB na účty vedené u bank nepodřízené státní pokladně.

Ponechání peněžních prostředků na účtu u ČNB bude odměněno peněžním plněním nahrazujícím úrok

Dle § 33 odst. 9 získají subjekty, které mohou vyvést finanční prostředky z ČNB na účty u komerčních bank, od ministerstva financí peněžní plnění nahrazující úrok, pokud ponechají prostředky na svých účtech v ČNB. Výši peněžního plnění nahrazujícího úrok bude oznamovat ministerstvo financí na svých internetových stránkách. Ministerstvo financí se tím snaží motivovat

Strana 1 z 2

tyto subjekty, aby své volné peněžní prostředky neukládaly u komerčních bank, ale nechávali je v ČNB na účtech podřízených státní pokladně, tedy de facto k dispozici ministerstvu financí.

Organizační složky státu

Zavedení povinné „rezervace prostředků“ před výdejem prostředků organizační složkou státu, zrušení rozpočtových limitů

V § 34 odst. 3 je zaveden nový institut tzv. „rezervace prostředků ve státním rozpočtu“. Organizační složka státu musí ještě před vznikem právního důvodu pro výdej peněžních prostředků státního rozpočtu stanovit předpokládanou výši těchto prostředků ve svém rozpočtu a zachytit ji v rozpočtovém systému. Stanovení výše peněžních prostředků ověřuje ČNB při poukázání či výplatě peněžních prostředků. Při nefunkčnosti rozpočtového systému dává České národní bance pokyny k úhradě ministerstvo financí. Rezervace prostředků nahradí dosavadní rozpočtové limity dle § 65.

Omezení počtu účtů vedených u ČNB, financování vnitřních organizačních jednotek

Podle nového znění § 45 odst. 5 smí zřídit každá organizační složka státu pouze jeden příjmový a jeden výdajový účet u ČNB. Výjimky z důvodu složité vnitřní organizační struktury může povolit Ministerstvo financí. Organizační složka smí nadále zřídit účty dle § 45 odst. 6 (dosavadní § 45 odst. 5) a se souhlasem Ministerstva financí též účty u bank pro platbu kartami dle § 45 odst. 7 (dosavadní § 45 odst. 6). Případné další své účty je organizační složka povinna podle bodu 4 Přejícných ustanovení zrušit do 3 měsíců od účinnosti novely, tj. do 1.4.2013. Zálohy na financování provozní činnosti smí po novele § 52 svým vnitřním organizačním jednotkám poskytovat toliko Ministerstvo zahraničních věcí a Ministerstvo obrany.

Převod prostředků na mzdy

Organizační složka státu může převést prostředky na výplatu mezd, náhrad a souvisejících výdajů na účet cizích prostředků tak, že mohou být odepsány z účtů státního rozpočtu nejdříve 2 pracovní dny před termínem výplaty mezd nebo platů. Prostředky na výplatu za měsíc prosinec však převede na účet cizích prostředků do 31. prosince běžného roku.

Příspěvkové organizace dle § 54 a násl. zákona č. 219/2000 Sb. (tzv. státní příspěvkové organizace)

Povinnost zrušit účty u bank

Dle bodu 3 Přejícných ustanovení mají příspěvkové organizace povinnost do 5 let ode dne nabytí účinnosti zákona převést finanční prostředky z dosavadních účtů u bank na své nové účty v ČNB a dosavadní účty u bank zrušit. Ačkoli jde o dlouhé přechodné období, upozorňujeme, že povinnost je stanovena bez výjimek, tedy i bez možnosti ponechat si bankovní účet sloužící pro platby kartou! Výjimka určená organizačním složkám státu v § 45 se na příspěvkové organizace nevztahuje.

Mgr. Květoslava Coufová
daňový poradce